

- (viii) попередня оцінка запасів, разом із попередньою оцінкою річної динаміки Видобутку протягом всього життєвого циклу Відкриття;
- (ix) опис та орієнтовний графік кожного етапу запропонованої Розробки у разі поетапної Розробки;
- (x) плани збуту та реалізації Вуглеводнів;
- (xi) стислий опис Програми Робіт та Бюджету Виведення з Експлуатації; та
- (xii) будь-яку додаткову діяльність з Геологічного Вивчення згідно зі Статтею 4.3.6 або Діяльність з Дорозвідки, у кожному випадку включаючи Оцінювання.

На підставі Проекту Плану Розробки Оператор визначає чи пропонувати Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки Державному Уповноваженому Органу.

5.2.3 Затвердження Проекту Плану Розробки

Якщо Оператор бажає запропонувати Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки Державному Уповноваженому Органу, він повинен протягом 15 (п'ятнадцяти) Місяців після дати Повідомлення про Потенційне Комерційне Відкриття подати Проект Плану Розробки та Програму Робіт та Бюджет Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки (надалі – **"Програма Робіт та Бюджет Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки"**) Державному Уповноваженому Органу на затвердження.

Після затвердження Державним Уповноваженим Органом Програми Робіт та Бюджету Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки відповідно до Статті 11, Оператор починає роботу над Повним Техніко-Економічним Дослідженням Розробки в найкоротші можливі строки.

5.3 Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки

5.3.1 Метою Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки (надалі – **"Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки"**) є підготовка плану розробки для Відкриття (надалі – **"План Розробки"**).

Повне Техніко-Економічне Дослідження Розробки також включає в себе проведення Попереднього Проектування та таку іншу діяльність, яку Оператор вважає необхідною з метою підготовки до Оголошення Комерційного Відкриття, в тому числі, залежно від умов, переговори щодо умов договорів купівлі-продажу щодо Товарної Продукції.

5.3.2 План Розробки може містити наступне:

- (i) запропонований план розробки родовища, в тому числі будь-яку розбивку за етапами;
- (ii) Попереднє Проектування щодо Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу;

- (iii) кошториси та графіки Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу.
- (iv) найкраща можлива оцінка Оператора щодо опису ділянки, на якій присутнє Комерційне Відкриття; та
- (v) Бюджет Розробки, як передбачено в Статті 5.3.4;

5.3.3 Перший План Розробки для Нафтогазоносного Комплексу газу центрально-басейнового типу може передбачати прогнозні витрати в розмірі понад 10 000 000 000 (десять мільярдів) Доларів США, виходячи з можливого життєвого циклу та з припущення, що всі роботи з розробки, передбачені для кожного етапу, будуть виконані. Проте, перша Розробка може складатися тільки з одного етапу такої Розробки із зобов'язаннями меншого розміру в Доларах США. В такому випадку Ділянка Розробки, запропонована в Плані Розробки міститиме тільки Ділянку Розробки, що пов'язана із Планом Розробки для цього етапу. В такому випадку розміри цієї Ділянки Розробки можуть бути скореговані на підставі інформації та даних, зібраних протягом такого етапу.

5.3.4 Бюджет Розробки.

Кожен запропонований План Розробки включає в себе Бюджет (надалі – "Бюджет Розробки"), який містить:

- (i) попередню оцінку витрат, які необхідні для реалізації Плану Розробки, або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу, яка включає в себе:
 - (a) Витрати на Розробку, в тому числі загальну суму непередбачених витрат (яка узгоджується із стадією проекту), та
 - (b) Загальні та Адміністративні Витрати, Витрати на Обслуговування та Операційні Витрати.
- (ii) попередню оцінку витрат на Виведення з Експлуатації для Плану Розробки або, у випадку поетапної Розробки, відповідного її етапу.

5.3.5 План Розробки подається до Державного Уповноваженого Органу відповідно до графіку, що затверджений в складі Проекту Плану Розробки.

5.4 Оголошення Комерційного Відкриття

Якщо Державний Уповноважений Орган затвердить План Розробки, таке затвердження вважається Оголошенням Комерційного Відкриття (надалі – "Оголошення Комерційного Відкриття"). Після Оголошення Комерційного Відкриття Оператор вживає всіх заходів для отримання всіх Дозвільних Документів, які необхідні для виконання Нафтогазової Діяльності, яка передбачається в Плані Розробки (в тому числі, залежно від обставин, затвердження оцінки запасів вуглеводнів Оператора в Державній комісії по запасах корисних копалин відповідно до Законодавства України та Нормативно-Правових Актів). За умови отримання таких Дозвільних Документів, Оператор виконує План Розробки відповідно до його умов.

5.5 Додаткові права Оператора

- 5.5.1 Оператор може у будь-який момент подати до Державного Уповноваженого Органу запропоновані зміни до будь-якої Програми Робіт Попередніх Досліджень, Проекту Плану Розробки, Бюджету Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки, Плану Розробки або Бюджету Розробки, якщо, на його обґрунтовану думку, такі зміни є необхідними після отримання додаткової інформації в ході Нафтогазової Діяльності.
- 5.5.2 Незважаючи на вищенаведене, якщо у будь-який момент Оператор визначає, що Розробка Відкриття не є доцільною, Оператор повідомляє Державний Уповноважений Орган та має зробити заяву згідно із Статтями 5.1.1(ii), (iii) або (iv).

5.6 Ділянка Розробки

- 5.6.1 Після Оголошення Комерційного Відкриття, ділянка, що описана в Плані Розробки, становитиме ділянку Розробки для відповідного Комерційного Відкриття (надалі – "**Ділянка Розробки**"). Ділянка Розробки може бути змінена час від часу відповідно до положень Статей 5.6.2 та 5.6.3.
- 5.6.2 Якщо після визначення Ділянки Розробки може обґрунтовано очікуватись, що розмір ділянки, на якій знаходиться Комерційне Відкриття, буде більшим, ніж визначена Ділянка Розробки, Оператор подає на затвердження Державного Уповноваженого Органу запроповану зміну до Плану Розробки, в якій міститиметься опис такої більшої ділянки, за умови, що ділянка, опис якої надається, буде повністю знаходитися в межах Договірної Ділянки.
- 5.6.3 Якщо може обґрунтовано очікуватись, що площа ділянки, на якій знаходиться Комерційне Відкриття, вийде за межі Договірної Ділянки, Оператор повідомляє Державний Уповноважений Орган про координати такого розширення площі Ділянки Розробки. За умови затвердження Державного Уповноваженого Органу, в наданні якого не може бути необґрунтовано відмовлено, площа Договірної Ділянки може бути збільшена таким чином, щоб включати збільшення площі, описане Оператором, за умови, що не існує жодних прав Третіх Осіб щодо такої додаткової ділянки і що таке запропоноване збільшення знаходиться в юрисдикції Держави.
- 5.6.4 Якщо збільшення вимагатиме внесення змін до існуючого Спеціального Дозволу або видачі нового Спеціального Дозволу або внесення змін до будь-якого іншого існуючого Дозвільного Документу або видачі нового Дозвільного Документу будь-яким Державним Органом, Держава цим гарантує, що Держава внесе зміни або видасть такі документи або забезпечить внесення змін до таких документів або видачу таких документів КМУ або таким іншим Державним Органом, як це буде необхідно, безоплатно для Інвестора, відповідно до цієї Угоди.
- 5.6.5 Оператор може, на власний розсуд, включити більш ніж одне Комерційне Відкриття в Ділянку Розробки.

5.7 Початок Першої Розробки та бонус Першої Розробки

- 5.7.1 Датою першої Розробки (надалі – **"Перша Розробка"**) є дата, коли Оператор видасть повідомлення про підтвердження Державному Уповноваженому Органу про те, що він отримав всі Дозвільні Документи та інші погодження та схвалення, які вимагаються для Першої Розробки відповідно до першого Плану Розробки (надалі – **"Дата Початку Першої Розробки"**).
- 5.7.2 Протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення першого Договірного Року, в якому загальний обсяг Товарної Продукції з Ділянки Розробки вперше перевищить 1 (один) млрд.м³ на рік і відповідний середньоденний рівень зберігатиметься протягом 90 (дев'яноста) послідовних днів, Інвестор сплачує Державі бонус в розмірі 50 000 000 (п'ятдесят мільйонів) Доларів США або його еквівалент в Гривні. Цей платіж здійснюється банківським переказом на Банківський Рахунок Держави та включається до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

5.8 Бонус при Досягненні Пікового Рівня Видобутку

Протягом 30 (тридцяти) днів після закінчення першого Договірного Року, в якому загальний об'єм Товарної Продукції з Ділянки Розробки вперше перевищить 20 (двадцять) млрд. м³ на рік і відповідний середньоденний рівень зберігатиметься протягом 90 (дев'яноста) послідовних днів, Інвестор сплатить Державі бонус (надалі – **"Бонус при Досягненні Пікового Рівня Видобутку"**) в розмірі 100 000 000 (сто мільйонів) Доларів США або його еквівалент в Гривні. Цей платіж здійснюється банківським переказом на Банківський Рахунок Держави та включається до складу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

СТАТТЯ 6. ВИМОГИ, УМОВИ ТА ПОРЯДОК ПОВЕРНЕННЯ ДОГОВІРНОЇ ДІЛЯНКИ

6.1 Добровільне повернення

6.1.1 Інвестор може добровільно повернути будь-яку частину Договірної Ділянки (надалі – **"Повернута Ділянка"**) (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок) у будь-який момент протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення, надавши повідомлення КМУ (надалі – **"Повідомлення про Повернення"**) не менш ніж за 90 (дев'яноста) днів наперед, якщо Інвестор вважає, що така Повернута Ділянка не має потенціалу для подальшого Геологічного Вивчення та/або Розробки.

Будь-які Витрати на Нафтогазову Діяльність, здійснені Інвестором на Нафтогазову Діяльність по відношенню до Повернутої Ділянки протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення, зараховуються в погашення Початкового Зобов'язання.

6.1.2 Інвестор може добровільно повернути усю Договірну Ділянку (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок) у будь-який момент протягом Періоду Початкового Геологічного Вивчення, надавши Повідомлення про Повернення. Якщо існуватиме Невитрачений Залишок, застосовуватиметься Стаття 4.5, та ця Угода припинить свою дію в ту з дат, яка настане пізніше: (i) дату Повідомлення про Повернення або (ii) дату, що передбачена в Статті 4.5. Після дати

припинення дії Інвестор не має подальших зобов'язань за цією Угодою, окрім випадків, що передбачені Законодавством України та у Статті 18.4.

6.1.3 Інвестор може добровільно повернути усю або частину Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок) у будь-який момент після Періоду Початкового Геологічного Вивчення. Якщо Інвестор повертає усю Договірну Ділянку, ця Угода припиняє свою дію в дату Повідомлення про Повернення, і Інвестор станом на дату припинення дії не має подальших зобов'язань за цією Угодою, окрім випадків, що передбачені Законодавством України та у Статті 18.5.

6.2 Примусове повернення

В кінці Періоду Початкового Геологічного Вивчення, Інвестор повертає будь-яку частину Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок), яка знаходиться поза межами будь-якої Ділянки Розробки та, яка, на власний погляд Інвестора не має потенціалу для подальшого Геологічного Вивчення або Розробки.

6.3 Наслідки Повернення

6.3.1 Якщо Інвестор повертає частину Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди відповідних земельних ділянок) згідно з цією Статтею 6, Договірна Ділянка (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок) вважається зміненою станом на дату Повідомлення про Повернення з метою відображення координат, зазначених в Повідомленні про Повернення, при цьому внесення змін до цієї Угоди не вимагатиметься.

6.3.2 Держава цим гарантує внести зміни або забезпечити внесення змін до Спеціального Дозволу та всіх пов'язаних Дозвільних Документів протягом 60 (шістдесят) днів від дати Повідомлення про Повернення з метою відображення зміненої Договірної Ділянки (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок) відповідно до Повідомлення про Повернення. Інвестор не має подальших зобов'язань щодо такої частини Договірної Ділянки, яку було повернуто (разом із будь-якими правами користування або оренди пов'язаних земельних ділянок), окрім випадків, що передбачені Законодавством України та у Статті 18.4.

СТАТТЯ 7. ПРАВА ІНВЕСТОРА, КОЖНОЇ КОМПАНІЇ-ІНВЕСТОРА ТА ОПЕРАТОРА

7.1 Загальні положення

Відповідно до умов цієї Угоди, Інвестор має наступні права:

- (a) одноосібне та виключне право здійснювати Нафтогазову Діяльність на Договірній Ділянці та видобувати Вуглеводні;
- (b) право вільного та безоплатного доступу до та виїзду з Договірної Ділянки та таких інших ділянок, які необхідні для здійснення Нафтогазової Діяльності;

- (c) якщо це необхідно для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності – право монтажу, будівництва, експлуатації та користування об'єктами та обладнанням на Договірній Ділянці та інших ділянках, які необхідні для здійснення Нафтогазової Діяльності, в тому числі телекомунікаційним обладнанням (в тому числі радіовежами та системами супутникового зв'язку) та іншим обладнанням, в тому числі, але не обмежуючись цим, дорогами, пішохідними доріжками, мостами, аеродромами, терміналами, житлом, складськими приміщеннями, збірними пунктами та обладнанням для сепарації та обробки на умовах, визначених Законодавством України та будь-якими Нормативно-Правовими Актами, що застосовуються. Інвестор дозволить загальне користування автошляхами, які будуть збудовані та утримуватимуться ним, окрім тих шляхів, які Інвестор оголошує шляхами призначеними для виключного приватного використання ним відповідно до Законодавства України та будь-яких Нормативно-Правових Актів, що застосовуються;
- (d) право користуватися інфраструктурою загального користування, яка є в наявності на території України, в тому числі засобами зв'язку, автомобільними дорогами та залізницею та портами та аеропортами, за умови сплати передбачених платежів та зборів, які зазвичай сплачуються згідно із Законодавством України та будь-якими застосовними Нормативно-Правовими Актами та на недискримінаційній основі;
- (e) право проводити закупівлі та залучати Підрядників для закупівлі товарів, робіт та послуг, які необхідні для Нафтогазової Діяльності, відповідно до Стандартів Оператора;
- (f) право безкоштовного користування Вуглеводнями, якщо це обґрунтовано вимагається для Нафтогазової Діяльності, в тому числі для палива, газліфту, виробництва електроенергії, повторного закачування, зворотного закачування в пласт, переробки, підвищення віддачі, а також на технологічні потреби, як описано в Статті 17.5, а також для будь-якого іншого використання в об'ємах, затверджених Державним Уповноваженим Органом, в рамках Затвердженої Програми Робіт та Бюджету;
- (g) право здійснювати переробку Вуглеводнів з метою відбору та/або видобутку Сирої Нафти, Газу та Побічних Продуктів та, на власний розсуд, реалізовувати та продавати або використовувати їх в Нафтогазовій Діяльності;
- (h) право спалювати Газ, якщо необхідно, в цілях забезпечення безпеки або через нетипові експлуатаційні обставини або в надзвичайних ситуаціях, відповідно до Законодавства України та будь-яких застосовних Нормативно-Правових Актів;
- (i) право, яке, незважаючи на преамбулу до цієї Статті 7.1, надається кожній Компанії-Інвестору окремо, отримувати в Пункті Доставка необтяжене право власності на її Частку у Вуглеводнях, в тому числі права на (i) отримання відшкодування його витрат за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції відповідно до положень цієї Угоди, (ii) отримання своєї Частки Прибуткової Вуглеводневої Продукції та (iii) вільну реалізацію його Частки Товарної Продукції, без жодних обмежень щодо ціни, потенційних замовників та умов будь-якого продажу;

- (j) право, яке, незважаючи на перше речення цієї Статті 7.1, надається кожній Компанії-Інвестору окремо, на власний розсуд, але згідно Статті 19.2.1 транспортувати в межах та без обмежень на власний розсуд, експортувати з території Держави без сплати жодних мит та/або експортних платежів, а також без квот та ліцензій та інших подібних обмежень, або будь-яких інших Податків (окрім ПДВ, який застосовується за нульовою ставкою), її Частку Товарної Продукції;
- (k) право користуватися, на безоплатній основі, якщо інше не передбачене в Законодавстві України, але з урахуванням умов Статті 25, водою, яка необхідна для Нафтогазової Діяльності;
- (l) право володіти, користуватися або мати доступ без набуття права власності, до ділянок надр або земельних ділянок в міру необхідності, як в межах, так само і поза межами Договірної Ділянки, з метою ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності у відповідності до Законодавства України, Нормативно-Правових Актів та цієї Угоди;
- (m) право мати у власності, користуватися або придбавати Майно відповідно до Статті 18;
- (n) право реалізувати Майно, в тому числі Запаси та Основні Засоби, які він вважає надлишковими відповідно до Статті 18;
- (o) з урахуванням Статей 32 та 33, а також Законодавства України та Нормативно-Правових Актів, право мати доступ та безкоштовно користуватися, в тому числі право експортувати, не здійснюючи жодних витрат, всі Дані щодо Договірної Ділянки, в тому числі Дані щодо Договірної Ділянки, одержані Інвестором в ході здійснення Нафтогазової Діяльності (в тому числі геологічні, геофізичні, геохімічні та інші дані, а також зразки геологічних матеріалів) та Дані Додатку 7;
- (p) з урахуванням Статей 20 та 28, право ввозити, зберігати, використовувати та вивозити за межі Держави Майно та послуги іноземного походження, які необхідні для виконання Нафтогазової Діяльності, без сплати жодних митних платежів, без квот, ліцензування та інших подібних обмежень, зборів або будь-яких інших Податків, якими оподатковується їх ввезення;
- (q) з урахуванням прав власності Держави відповідно до Статті 18 та положень Статті 28, право на: (i) вивезення за межі території Держави, без сплати жодних митних платежів, без квот та ліцензій або подібних обмежень, зборів або будь-яких інших Податків; Майна, що було ввезено з метою виконання Нафтогазової Діяльності, без сплати жодних Податків, окрім ПДВ, який застосовується за нульовою ставкою; (ii) перепродаж такого Майна на території Держави;
- (r) право на отримання віз із правом багаторазового в'їзду та виїзду, дозволів на працевлаштування та посвідок на проживання для іноземних Працівників та іншого іноземного персоналу, чії послуги, виключно на розсуд Оператора, необхідні для виконання Нафтогазової Діяльності та дозволів на багаторазовий в'їзд, виїзд та посвідок на проживання для їх утриманців;

- (s) настільки, наскільки це є необхідним для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності, право на монтаж, експлуатацію, користування та вільне переміщення Майна по території Держави (незалежно від того чи таке Майно ввезене на територію Держави або придбане на її території);
- (t) право відкривати, мати та користуватися банківськими рахунками у будь-який спосіб, формі або вигляді в українських банках в національній та/або іноземній вільноконвертованій валюті та в іноземних банках з метою обслуговування Нафтогазової Діяльності, як передбачено в Статті 22.6;
- (u) право вільно конвертувати (без жодних обмежень) отримані грошові кошти в українську або іноземну валюту та переказувати грошові кошти в Україну та з України, як передбачено в Статті 22;
- (v) право споруджувати, прокладати, користуватися, володіти на правах власності, утримувати та експлуатувати трубопроводи відповідно до Статті 19;
- (w) право відступати повністю або частково своє права та зобов'язання за цією Угодою Третій Особі або будь-якій іншій Особі, в тому числі Афілійованій Особі за умови виконання положень Законодавства України та Статті 39;
- (x) у разі надзвичайної ситуації, право здійснювати будь-яку діяльність та здійснювати негайні витрати які є необхідними для охорони здоров'я, життя, довкілля та Майна, як передбачено в цій Угоді;
- (y) право припинити дію цієї Угоди у відповідності до її умов; та
- (z) всі такі інші права, які Інвестор може мати за цією Угодою та згідно із Законодавством України.

7.2 Використання Постійного Представництва

Іноземний Інвестор та Оператор здійснюватиме Нафтогазову Діяльність через Постійне Представництво, створене в Україні.

7.3 Обсяг прав

- 7.3.1 Права Інвестора застосовуються в рівній мірі до кожної Компанії-Інвестора, з урахуванням тих прав, які надаються за цією Угодою конкретній Компанії-Інвестору (в тому числі Оператору).
- 7.3.2 Права Інвестора за Статтями 7.1(b), (c), (d), (h), (l), (m), (p), (q), (r), (s), (t) та (x) з урахуванням Статті 28, застосовуються до кожного Підрядника, в тій мірі, в якій це необхідно аби надати силу правам, які надаються Інвестору за цією Угодою.

СТАТТЯ 8. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІНВЕСТОРА

8.1 Загальні положення

Відповідно до умов цієї Угоди, Інвестор має наступні зобов'язання:

- (a) здійснювати Нафтогазову Діяльність відповідно до Затверджених Програм Робіт та Бюджетів;
- (b) без обмеження для прав Інвестора на Витрати, що Підлягають Відшкодуванню згідно із Статтею 14, фінансувати Нафтогазову Діяльність відповідно до Затверджених Програм Робіт та Бюджетів та відповідно до цієї Угоди та УОД;
- (c) за винятком випадків, коли в цій Угоді передбачене інше, нести відповідальність за всю Нафтогазову Діяльність, як ту, що здійснюється ним безпосередньо, так само і ту, що здійснюється через Підрядників, вести та здійснювати нагляд за Нафтогазовою Діяльністю обачно, безпечно та ефективно, відповідно до Законодавства України та застосовних Нормативно-Правових Актів, Стандартів Оператора, а також Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, в тих випадках, коли Стандарти Оператора не містять відповідних положень;
- (d) у випадках надзвичайних ситуацій, вживати таких заходів та здійснювати такі негайні витрати, які необхідні для охорони здоров'я, життя, довкілля та майна, як передбачено в цій Угоді, та звітувати без затримок Державному Уповноваженому Органу про всі такі вжиті заходи та понесені витрати із наданням достатньо детальної інформації;
- (e) подавати всі необхідні програми та звіти стосовно Нафтогазової Діяльності;
- (f) вести належний облік, журнали та звіти щодо Нафтогазової Діяльності, в тому числі журнали бухгалтерського обліку;
- (g) надавати перевагу товарам, роботам, послугам та матеріалам Українського Походження, як передбачено в Статті 20.1;
- (h) брати на роботу громадян Держави та забезпечувати навчання персоналу, як передбачено в Статті 21 та з урахуванням її положень;
- (i) фінансувати проекти Соціальних Інвестицій та проекти Інфраструктури Подвійного Призначення, як передбачено в Статтях 20.3 та 20.4;
- (j) виконувати вимоги (i) Законодавства України та Нормативно-Правових Актів, (ii) Стандартів Оператора; а, у випадку якщо Стандарти Оператора не містять відповідних положень, тоді: (iii) Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- (k) забезпечувати доставку Вуглеводнів, які не використовуються та не витрачаються в Нафтогазовій Діяльності, від гирла свердловин до Пункту Доставки;
- (l) зареєструвати Постійне Представництво Іноземного Інвестора та Оператора в Україні не пізніше 3 (трьох) Місяців від Дати Набуття Чинності;
- (m) надавати Державі геологічну інформацію, яка одержана в результаті Нафтогазової Діяльності, в порядку та із додержанням положень щодо конфіденційності, що передбачені в цій Угоді;

- (п) погодити ведення Нафтогазової Діяльності на тих частинах Договірної Ділянки, де Третім Особам надані гірничі відводи, в порядку, що передбачений Законодавством України; та
- (о) всі такі інші зобов'язання, які Інвестор може мати за цією Угодою.

8.2 Щорічне декларування характеристик Видобутку

Щорічно, не пізніше ніж до 15 (п'ятнадцятого) лютого кожного Договірного Року, починаючи з Договірного Року, що настає за Договірним Роком, в якому настає Дата Початку Промислового Виробництва, Інвестор декларує наступні характеристики видобутку по відношенню до попереднього Договірного Року: фактичний обсяг видобутку, параметри видобутку, параметри якості видобутих Вуглеводнів в межах Договірної Ділянки. Зазначена декларація подається Інвестором до Державного Уповноваженого Органу в інформаційних цілях.

8.3 Виконання вимог Держави

Окрім випадків, коли інше прямо передбачене в цій Угоді, Податки та інші платежі, які підлягають здійсненню Компаніями-Інвесторами, та зобов'язання, що взяті на себе Інвестором за цією Угодою, розглядаються як такі, що повністю задовольняють всі вимоги по відношенню до Держави та Законодавства України та Нормативно-Правових Актів. Аби дозволити Інвестору в повній мірі реалізувати та користуватися всіма його правами, які надаються за цією Угодою без обмежень, окрім випадків, коли інше прямо передбачене в цій Угоді або Законодавстві України та застосованих Нормативно-Правових Актах, Держава не повинна вимагати жодного іншого платежу або зобов'язання від Інвестора та жодного іншого розподілу Товарної Продукції.

8.4 Повнота та цілісність параметрів Угоди

Зобов'язання Інвестора та його права, передбачені цією Угодою, які визначаються залежно від обсягів видобутку Товарної Продукції, повинні тлумачитись, визначатись, застосовуватись та виконуватись виходячи з обсягів Товарної Продукції, що видобуватимуться в межах Договірної Ділянки, що обмежується координатами, визначеними Угодою станом на Дату Набуття Чинності цією Угодою.

При зменшенні або збільшенні Договірної Ділянки вищезазначені зобов'язання Інвестора та його права за домовленістю Сторін можуть бути збільшені або зменшені відповідно шляхом внесення змін до цієї Угоди.

СТАТТЯ 9. ПРАВА ДЕРЖАВИ

Відповідно до умов цієї Угоди та Законодавства України, Держава має наступні права:

- 9.1 отримувати Частку Держави в Прибутковій Вуглеводневій Продукції або її грошовий еквівалент згідно із цією Угодою;
- 9.2 відвідувати Договірну Ділянку та будь-яке інше місце, де здійснюється Нафтогазова Діяльність, надавши завчасне попереднє повідомлення Оператору та за умови, що реалізація такого права не створює необґрунтованого або неналежного втручання, перешкоди або затримки в здійсненні Нафтогазової Діяльності, окрім випадків, коли у Державних представників існує правомірна потреба відвідувати Договірну Ділянку через надзвичайні ситуації та в інтересах національної безпеки;

9.3 координувати здійснення нагляду з боку Державних Органів по відношенню до Нафтогазової Діяльності у відповідності до Законодавства України, з урахуванням наступних принципів:

- (i) протягом окремого Договірного Року Державні Органи мають право проводити тільки ті перевірки, які були заплановані та про які Інвестору було повідомлено належним Державним Органом протягом попереднього Договірного Року;
- (ii) Державний Уповноважений Орган повинен повідомити Оператора про мету окремої запланованої перевірки в письмовій формі не менш ніж за 10 (десять) днів наперед до перевірки;
- (iii) перевірки тим самим Державним Органом повинні проводитись не більш ніж один раз в 3 (три) Договірних Роки;
- (iv) перевіряючі повинні мати належні повноваження та права, надані Державними Органами на проведення будь-яких таких перевірок, і Оператору мають бути представлені відповідні документи, які підтверджуватимуть такі повноваження, в тому числі, наказ Державного Органу щодо будь-якої такої перевірки та її мети;
- (v) будь-яка інформація, яка розголошується, виявляється або розкривається під час перевірок повинна завжди зберігатися в таємниці Державною, та всіма іншими Державними Органами, їхніми працівниками та посадовцями згідно з цією Угодою;
- (vi) Держава або будь-які інші Державні Органи не мають права проводити будь-які необґрунтовані позапланові перевірки, за винятком тих, що пов'язані із питаннями громадської безпеки та національної безпеки;
- (vii) проведення таких перевірок не повинно необґрунтовано або неналежним чином втручатися у здійснення Нафтогазової Діяльності, ускладнювати або затримувати її;
- (viii) Держава або будь-який інший Державний Орган, який проводить перевірку, повинні належним чином залучати керівництво Оператора до проведення перевірки та повідомляти йому про результати перевірки протягом 1 (одного) Місяця після закінчення перевірки;
- (ix) перевірки повинні проводитись в звичайний робочий час;
- (x) тривалість будь-якої перевірки не повинна перевищувати 10 (десять) днів, і такий термін не підлягає подовженню.

9.4 проводити, не частіше одного разу на 5 (п'ять) Договірних Років комплексну перевірку з боку КМУ стосовно виконання зобов'язань Інвестором та/або Оператором за цією Угодою, надавши завчасне попереднє повідомлення та за умови, що проведення таких перевірок не створює необґрунтованого або неналежного втручання, перешкоди або затримки в здійсненні Нафтогазової Діяльності. Якщо в результаті комплексної перевірки, яка проводиться КМУ згідно із цією Статтею 9.4,

виявиться Істотне Порушення з боку Інвестора, Держава матиме право припинити дію цієї Угоди в порядку, передбаченому в Статті 36.3;

9.5 проводити аудиторські перевірки, як передбачено в Пункті 1.5; та

9.6 отримувати Дані щодо Договірної Ділянки, зібрані або отримані Інвестором у ході здійснення Нафтогазової Діяльності, у будь-якому випадку з урахуванням Статей 32 та 33.

СТАТТЯ 10. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВИ

10.1 Загальні положення

Відповідно до умов цієї Угоди та Законодавства України, Держава має зобов'язання надавати допомогу та підтримку Інвестору та Оператору при здійсненні Нафтогазової Діяльності та повинна утримуватися від дій, що можуть завадити, ускладнити або затримати або в інший спосіб порушити ефективне її здійснення. Для уникнення сумнівів, жодне з положень цієї Статті 10.1 не обмежує право Держави виконувати свої суверенні обов'язки та реалізовувати свої суверенні права, що включає вжиття будь-яких заходів в надзвичайних ситуаціях, а також з метою захисту довкілля та здоров'я і безпеки людей.

Не обмежуючи універсальності вищенаведеного, Держава має наступні зобов'язання, зокрема.

10.1.1 забезпечити належне та вчасне надання Інвесторові, Операторові та Постійному Представництву Іноземного Інвестора, а також сприяти наданню Підрядникам та Постійним Представництвам іноземних Підрядників, субпідрядників та інших осіб, в порядку, установленому Законодавством України та застосовними Нормативно-Правовими Актами всіх погоджень, квот, спеціальних дозволів на користування надрами, ліцензій на здійснення Нафтогазової Діяльності, в тому числі діяльності з Геологічного Вивчення, актів про надання гірничого відводу, документів, що засвідчують право користування земельними ділянками, та інших дозволів, документів дозвільного характеру та ліцензій, пов'язаних із користуванням надрами та здійсненням Нафтогазової Діяльності, в тому числі будівництвом споруд, зокрема:

- (i) всіх Дозвільних Документів, необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності;
- (ii) всіх Дозвільних Документів, які необхідні, аби надати Інвестору, Оператору, Іноземному Інвестору та Підрядникам, а також їхнім постійним представництвам можливість реалізувати свої права згідно із Статтею 22;
- (iii) вживаючи обґрунтованих заходів та відповідно до Законодавства України та будь-яких застосовних Нормативно-Правових Актів, всіх Даних щодо Договірної Ділянки, окрім Даних Додатку 7, що були надані Інвестору до Дати Набуття Чинності, які знаходяться в розпорядженні Держави, Державних Органів або будь-якої Особи, в якій Держава володіє, прямо або опосередковано, понад 50% (п'ятдесятьма відсотками) акцій або часток участі не пізніше ніж 2 (два) місяці з дня отримання письмового запиту Інвестора;

- (iv) права власності на свердловини, розташовані у межах Договірної Ділянки, які належать Державі, Державним Органам або будь-якій Особі, в якій Держава володіє, прямо або опосередковано, понад 50% (п'ятдесятьма відсотками) акцій або часток участі за їх балансовою вартістю на дату звернення Інвестора або права користування (оренди) таких свердловин на безоплатній основі у розумний строк але не більше 60 (шістдесят) календарних днів;
- (v) всіх Дозвільних Документів, які необхідні для надання Інвестору та Оператору можливості експортувати з України Дані щодо Договірної Ділянки для аналізу або обробки або інших дій, які вимагаються для Нафтогазової Діяльності;
- (vi) сприяти видачі віз, які дозволяють багаторазовий в'їзд та виїзд до та з України, посвідок на проживання та дозволів на працевлаштування для осіб, які залучені до здійснення Нафтогазової Діяльності, а також віз, які дозволяють багаторазовий в'їзд та виїзд до та з України та посвідок на проживання для їх утриманців, як більш детально описано в Статті 21.2;
- (vii) всіх Дозвільних Документів, звільнень від сплати митних та інших платежів та забезпечення митного оформлення, які необхідні для ввезення, використання та вивезення Майна, яке відповідає стандартам, що вимагаються відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ;
- (viii) всіх Актів Приймання-Передачі та Документів про Передачу;
- (ix) на запит Інвестора, всіх Дозвільних Документів, що необхідні для реалізації будь-якої стратегії Соціальних Інвестицій, підготовленої Оператором згідно із Статтею 20.3 та затвердженої Державним Уповноваженим Органом; та
- (x) всіх інших Дозвільних Документів, які вимагаються та є необхідними для здійснення Нафтогазової Діяльності, як передбачено в цій Угоді, а також для реалізації умов цієї Угоди,

у кожному випадку, за умови, що Інвестор, Оператор або Підрядники, в залежності від випадку, (а) дотримуються вимог Законодавства України та Нормативно-Правових Актів щодо прийняття, видачі, надання або збереження в силі будь-яких Дозвільних Документів, Даних щодо Договірної Ділянки, віз, дозволів, звільнень або очищень, згаданих у Статті 10.1.1(i) – (viii) включно (надалі разом – "Погодження та Дозволи") та (b) подають заявки та запити, а також документи, які необхідні для прийняття, видачі, надання або збереження в силі будь-якого з Погоджень та Дозволів (надалі – "Документація"), за умови, що вона є прямо передбаченою Законодавством України та/або будь-якими застосовними Нормативно-Правовими Актами, з дотриманням умов Додатку 11.1.

Якщо інше прямо не зазначене в цій Угоді або якщо інше не передбачене в Законодавстві України та Нормативно-Правових Актах, Держава зобов'язана надати Погодження та Дозволи або забезпечити їх надання не

Handwritten signature or initials

пізніше ніж через 30 (тридцять) днів після дати отримання відповідної Документації.

Будь-які та всі платежі, що здійснюються Інвестором за або у зв'язку із прийняттям, видачею, наданням або збереженням в силі Погоджень та Дозволів, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

Держава гарантує, що Погодження та Дозволи будуть видаватися без проведення конкурсу або аукціону і, якщо в цій Угоді не буде передбачено інакше, з Інвестора не стягуватиметься плата за прийняття, видачу, надання або збереження в силі Погоджень та Дозволів, окрім сплати Державних зборів за надання послуг або здійснення відповідних дій Державними Органами. Будь-які такі збори нараховуватимуться на прозорих та недискримінаційних підставах.

На запит Інвестора або Оператора, Держава вносить зміни або забезпечує внесення змін до Погоджень та Дозволів в порядку, передбаченому в Законодавстві України та Нормативно-Правових Актах, відповідно до наведених в цій Угоді особливостей.

Оператор має право просити в Державного Уповноваженого Органу допомоги в отриманні Погоджень та Дозволів для Інвестора, Оператора або його Підрядників. Державний Уповноважений Орган повинен допомагати і сприяти Інвесторові, Операторові або його Підрядникам отримати такі Погодження та Дозволи в строки та в порядку, що визначені цією Угодою.

10.1.2 Сприяти Оператору на його запит із наступною діяльністю:

- (i) отриманням житла, медичного обслуговування, офісних приміщень, дозволів на монтаж та експлуатацію телекомунікаційного (в тому числі супутникового) обладнання, транспортних та трубопровідних споруд та інших логістичних аспектів ведення Нафтогазової Діяльності;
- (ii) придбанням або відведенням земельних ділянок (як більш детально описано в Статті 37), або прав користування або оренди будівель, споруд та інженерних мереж (в тому числі, води, газу, електроенергії) та зберігання вантажів, обладнання, матеріалів та запасних частин;
- (iii) у випадку надзвичайної ситуації, надавати будь-яку та всю допомогу, яка може знадобитися для допомоги Оператору для усунення такої надзвичайної ситуації, в тому числі одержання, в терміновому порядку, будь-яких Погоджень та Дозволів, що необхідні (а) аби надати можливість Оператору ввезти на територію Держави Майно та персонал та (b) дозволити медичну евакуацію персоналу;
- (iv) із такими іншими питаннями, з яких Оператор може обґрунтовано звертатися по допомогу з метою надання сили умовам цієї Угоди, діяльності, яка має здійснюватись за цією Угодою та правам, які надаються Оператору, і для здійснення Нафтогазової Діяльності.

- 10.1.3 надавати допомогу при організації, на запит Оператора, представлення Державним Органам, органам місцевого самоврядування та іншим організаціям та установам та зустрічей з ними, та іншим чином допомагати в координуванні взаємодії із такими Державними Органами, органами місцевого самоврядування, організаціями та установами, як це може вимагатися в цілях ефективного та своєчасного здійснення Нафтогазової Діяльності;
- 10.1.4 вживати обґрунтованих заходів з метою (i) запобігання будь-якій діяльності на території Договірної Ділянки, яка б неналежним чином або необґрунтовано заважала, перешкождала або затримувала здійснення Нафтогазової Діяльності та (ii) підтримувати безпеку ведення Нафтогазової Діяльності;
- 10.1.5 здійснювати відшкодування ПДВ відповідно до Статті 28.6;
- 10.1.6 утримуватися від здійснення будь-яких дій, які призвели б до дій або бездіяльності будь-якого Державного Органу, які окремо або разом з іншими діями або бездіяльністю, перешкоджає або заважає:
- (i) будь-якому Підряднику або будь-якій Третій Особі або іншій Особі при виконанні її зобов'язань за будь-яким договором із Інвестором або Оператором або іншим чином здійсненні будь-якої діяльності, яка є додатковою або допоміжною по відношенню до Нафтогазової Діяльності, за умови, що такі Підрядники, Треті Особи або інші Особи діють відповідно до Законодавства України; або
 - (ii) Інвестору або Оператору при здійсненні ефективного контролю за надходженнями від реалізації Товарної Продукції.
- 10.1.7 Відповідно до Статті 37, забезпечити Інвесторові вільний та безкоштовний в'їзд на Договірну Ділянку та виїзд з неї, а також інших ділянок, необхідних для здійснення Нафтогазової Діяльності;
- 10.1.8 Всі інші зобов'язання Держави, що передбачені в цій Угоді та Законодавстві України.

10.2 Співпраця Сторін з вдосконалення регуляторної бази

Враховуючи особливий характер Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, яка включає в себе діяльність, пов'язану із традиційними та нетрадиційними вуглеводнями, та бажання всіх Сторін вчасно реалізувати Програму Початкового Геологічного Вивчення та, у разі успішної її реалізації, початок Розробки за найпершої можливості, Сторони погоджуються про наступне:

- (i) Українське Законодавство та Нормативно-Правові Акти, які є чинними станом на Дату Набуття Чинності, в недостатній мірі пристосовані для ефективного здійснення Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, що може завадити Інвестору вчасно та ефективно виконати свої зобов'язання за цією Угодою;
- (ii) Держава сприятиме вдосконаленню Законодавства України та/або Нормативно-Правових Актів аби дозволити ефективне здійснення Нафтогазової Діяльності, зокрема, відповідно до Міжнародної

Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ на підставі пропозицій, які мають бути надані Оператором Державі (надалі – "Вдосконалена Регуляторна База"); така Вдосконалена Регуляторна База застосовуватиметься до прав та зобов'язань Інвестора та/або Оператора, у відповідності до Статті 23.2;

- (iii) Розробка та прийняття Вдосконаленої Регуляторної Бази може потребувати значних витрат часу та зусиль від всіх Сторін, а також співпраці між ними;
- (iv) Якщо Інвестор та/або Оператор зіткнуться із складнощами та затримками при одержанні будь-яких Дозвільних Документів, які вимагатимуться для здійснення Нафтогазової Діяльності, внаслідок того, що Законодавство України та Нормативно-Правові Акти не пристосовані до специфічного характеру Нафтогазової Діяльності за цією Угодою, тоді: (i) Держава на запит Оператора добросовісно співпрацюватиме з метою знаходження рішення, що буде прийнятним для всіх Сторін та (ii) строки виконання окремих етапів Нафтогазової Діяльності, на які прямо або опосередковано впливають такі складнощі та затримки, можуть, за зверненням Інвестора або Оператора та за згодою Державного Уповноваженого Органу, при чому Державний Уповноважений Орган не має права необґрунтовано відмовляти в наданні такої згоди, відповідним чином подовжуватись. Спори, що виникатимуть у зв'язку з цією Статтею 10.2(iv), вирішуватимуться Експертом, відповідно до положень Статті 38.4.

10.3 Невиконання зобов'язань

10.3.1 Невиконання зобов'язань з боку Інвестора

Без обмеження прав та засобів правового захисту Інвестора та Оператора згідно із цією Угодою, якщо Інвестор або Оператор не мають змоги виконувати повністю або частково зобов'язання Інвестора та/або Оператора за будь-якою Затвердженою Програмою Робіт або Угодою внаслідок невиконання Державою або Державним Уповноваженим Органом своїх зобов'язань за Угодою, в такому разі, за умови, що Інвестор або Оператор:

- (a) повідомили Державу або Державний Уповноважений Орган про невиконання зобов'язань та дали Державі або Державному Уповноваженому Органу строк, тривалістю до 15 (п'ятнадцяти) днів, на усунення такого невиконання, та
- (b) доклали усіх належних зусиль для виконання зобов'язань, виконання яких затримується і повідомили КМУ про таку неспроможність Держави або Державного Уповноваженого Органу, в залежності від випадку, без затримок після того, як про таку неспроможність стало відомо Інвестору та/або Оператору,

тоді етап або період, на який було затримано виконання зобов'язань, буде продовжений на такий період, який є необхідним аби надати можливість Державі або Державному Уповноваженому Органу (залежно від обставин) виконати свої зобов'язання та надати можливість Інвестору виконати такі

зобов'язання. Окрім цього Інвестор має право на компенсацію усіх Прямих Збитків, яких було завдано внаслідок такої затримки. У випадку будь-яких спорів між Сторонами або будь-якими з них щодо компенсації Прямих Збитків відповідно до цієї Статті 10.3.1, Сторони повинні врегулювати такий спір відповідно до Статті 38.2.

10.3.2 Невиконання зобов'язань з боку Держави або Державного Уповноваженого Органу

У випадку невиконання зобов'язань за цією Угодою з боку Держави або Державного Уповноваженого Органу, тривалість якого перевищує 12 (дванадцять) Місяців з дати першого повідомлення, наданого Оператором за Статтею 10.3.1(b), Інвестор або будь-яка Компанія-Інвестор можуть надати повідомлення КМУ та вимагати зустрічі Сторін з метою обговорення шляхів вирішення. У випадку, якщо Сторони не зможуть знайти взаємно прийнятний шлях вирішення протягом 30 (тридцяти) днів від дати такого повідомлення, така неспроможність Держави або Державного Уповноваженого Органу (залежно від обставин) вважатиметься Істотним Порушенням з боку Держави, і Інвестор матиме право припинити дію цієї Угоди відповідно до положень Статті 34.3 без жодних подальших зобов'язань, окрім прямо передбачених Угодою. Держава буде зобов'язана відшкодувати Компаніям-Інвесторам Збитки незалежно від рішення Інвестора припинити дію цієї Угоди.

У випадку спорів між Сторонами або будь-якими з них щодо компенсації Збитків відповідно до цієї Статті 10.3.2, Сторони повинні врегулювати такий спір відповідно до Статті 38.2.

СТАТТЯ 11. КЕРІВНИЦТВО ТА ДЕРЖАВНИЙ УПОВНОВАЖЕНИЙ ОРГАН

11.1 Керівництво Нафтогазовою Діяльністю

З метою належного керівництва цією Угодою кожна Сторона призначає представників, які, на умовах цієї Угоди, матимуть повноваження та право представляти та створювати зобов'язання для такої Сторони (надалі – "Представник").

Представником Інвестора є Оператор.

Представник Держави призначається КМУ протягом 30 (тридцяти) днів після виконання Умови Початку, зазначеної у Статті 2.5.4(iii), і в цій Угоді іменується **Державним Уповноваженим Органом**.

11.2 Державний Уповноважений Орган

11.2.1 Якщо інше прямо не передбачено в цій Угоді, Державний Уповноважений Орган уповноважується Державою реалізувати права та виконувати зобов'язання Держави за цією Угодою.

11.2.2 Держава має право, надавши Оператору повідомлення за 30 (тридцять) днів, призначити інший Державний Орган для виконання функцій Державного Уповноваженого Органу.

Handwritten signature or initials.

11.2.3 Без обмеження універсальності Статті 11.2.1, Державний Уповноважений Орган несе відповідальність за надання всіх погоджень, схвалень, рішень або договорів, які вимагаються від Державного Уповноваженого Органу (надалі – "Державні Погодження") по відношенню до всіх пропозицій (в тому числі Програм Робіт та Бюджетів), заяв та інших питань (надалі – "Пропозиції"), які Оператор подає або пропонує Державному Уповноваженому Органу за цією Угодою.

11.3 Діяльність Державного Уповноваженого Органу

11.3.1 На запит Оператора Державний Уповноважений Орган надає допомогу та підтримку Оператору в здійсненні Нафтогазової Діяльності та допомагає організувати представлення Державним Органам, органам місцевого самоврядування та іншим організаціям та установам та зустрічей з ними, та іншим чином допомагати в координуванні взаємодії із такими Державними Органами, органами місцевого самоврядування, організаціями та установами, як це може вимагатися в цілях ефективного та своєчасного здійснення Нафтогазової Діяльності.

11.4 Погодження Пропозицій

11.4.1 Оператор, від імені Інвестора, відповідальний за подачу до Державного Уповноваженого Органу Пропозицій з питань, які потребують Державних Погоджень та діє від імені Інвестора з усіх інших питань, які можуть бути адресовані Державному Уповноваженому Органу. Пропозиції повинні бути виконані у формі, розробленій Оператором, та відповідати цій Угоді.

11.4.2 Якщо інше не передбачене в цій Угоді, Державний Уповноважений Орган надає в письмовій формі відповіді на всі Пропозиції, подані Оператором, не пізніше, ніж через 30 (тридцять) днів від дати отримання Пропозиції, окрім Пропозицій з питань, наведених у Статті 11.8(vi), на які Державний Уповноважений Орган відповідає в письмовій формі протягом не більше ніж 90 (дев'яноста) днів.

Всі Пропозиції повинні розглядатися в повному обсязі Державним Уповноваженим Органом і в наданні їх погоджень не повинно бути необґрунтовано відмовлено. Якщо інше не передбачено в цій Угоді, надання або відмова в наданні будь-якого Державного Погодження, повинні оформлятися в письмовій формі Державним Уповноваженим Органом разом із підставами для них (надалі – "Рішення"), і копія Рішення повинна надаватися Оператору. Оператор має право покладатися на будь-яке Рішення, яке затверджує Пропозицію як таку, що повністю задовольняє пов'язані вимоги за цією Угодою.

11.4.3 Якщо до прийняття рішення з Пропозиції Державний Уповноважений Орган вимагатиме внесення конкретних змін до Пропозиції або запитуватиме додаткову інформацію, Державний Уповноважений Орган повинен, протягом 15 (п'ятнадцяти) днів (або 45 (сорока п'яти) днів у випадку з Пропозицією відповідно до Статті 11.8(vi)) від отримання Пропозиції, повідомити Оператора про свої вимоги із наданням достатньо детальних причин для цього. Протягом 15 (п'ятнадцяти) днів (або 45 (сорока п'яти) днів, у випадку з Пропозицією відповідно до Статті 11.8(vi)) після цього Оператор надає запитану додаткову інформацію до Державного

Уповноваженого Органу або причини її ненадання. Паралельно із вищенаведеним Державний Уповноважений Орган та Оператор проводять зустріч та намагаються дійти згоди щодо вимог, що висунуті Державним Уповноваженим Органом.

- 11.4.4 Якщо Державний Уповноважений Орган має намір відхилити Пропозицію, він повинен, до надання Рішення, повідомити про це Оператора та надати Оператору достатній час та доступ до Державного Уповноваженого Органу, аби створити можливість для істотних обговорень між Державним Уповноваженим Органом та Оператором. Державний Уповноважений Орган та Оператор повинні добросовісно намагатися знайти взаємоприйнятний шлях вирішення питання якомога скоріше.
- 11.4.5 Будь-яка Пропозиція, щодо якої Державний Уповноважений Орган (а) не надав відповіді із Рішенням, яке відповідає вимогам Статті 11, або (б) не створив можливості проведення істотних обговорень із Оператором, вважається такою, що отримала Державне Погодження.

11.5 Відхилення Пропозиції

- 11.5.1 Якщо, незважаючи на положення Статті 11.4, у наданні Державного Погодження відмовлено або висунуті умови щодо його надання, які є неприйнятними для Оператора, таке відповідне Рішення повинне містити (i) детальний перелік Нафтогазової Діяльності, яка відхилена Державним Уповноваженим Органом, (ii) детальне пояснення підстав для відмови (за наявності); (iii) детальне пояснення відхилення будь-якої Нафтогазової Діяльності, та (iv) детальне пояснення умов (за наявності) та повинне визначати конкретні зміни до Пропозиції, які Державний Уповноважений Орган вважає за необхідні для отримання Оператором Державного Погодження.
- 11.5.2 Оператор може, протягом 30 (тридцяти) днів після отримання Рішення направити Пропозицію Експерту згідно із Статтею 38.4.2(ii), з метою визначити, чи є Пропозиція комерційно та технічно обґрунтованою за таких обставин, чи відповідає Затвердженій Програмі Робіт та Бюджету, Законодавству України, застосовним Нормативно-Правовим Актам, Стандартам Оператора, а також Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ, в питаннях, які не регулюються Стандартами Оператора. Якщо Експерт вважає, що Пропозиція є обґрунтованою, тоді Пропозиція вважається затвердженою Державним Уповноваженим Органом, і Рішення вважається зміненним відповідним чином.

Проте, якщо Експерт вважає, що Пропозиція не є обґрунтованою, тоді Оператор може подати нову Пропозицію до Державного Уповноваженого Органу згідно із Статтею 11.4.

Протягом періоду, коли відхилена Пропозиція знаходиться на розгляді Експерта, Оператор має право здійснювати (а) всю Нафтогазову Діяльність за Затвердженими Програмою Робіт та Бюджетом, які прямо не впливають на Пропозицію, (б) всі елементи відхиленої Пропозиції, які прямо не визначені у відповіді Державного Уповноваженого Органу як такі, що відхиляються, (с) Нафтогазову Діяльність, яка оспорується, на власний

ризик Оператора, та (d) такі аварійні заходи, які описані в Статті 13.3, які можуть вимагатися.

Будь-які затримки, що виникли при передачі питань Експерту, повинні розглядатися відповідно до Статті 38.6.

11.6 Зміни до Пропозицій

Сторони визнають, що будь-яка Пропозиція, яка отримала Державне Погодження, може потребувати внесення змін та доповнень. В такому випадку Оператор має право переглянути та внести зміни до такої Пропозиції і така переглянута або доповнена Пропозиція повторно подається на затвердження Державного Уповноваженого Органу згідно із Статтею 11.4.

11.7 Співпраця між Державним Уповноваженим Органом та Оператором

11.7.1 Державний Уповноважений Орган та Оператор проводять зустрічі не рідше, ніж двічі в кожному Договірному Році в узгоджені час та дати, та в такі інші час та дати, які Державний Уповноважений Орган та Оператор можуть узгодити за необхідності.

11.7.2 Представники кожної Компанії-Інвестора можуть відвідувати ці зустрічі у якості спостерігачів, але Оператор має головну роль та відповідальний за підготовку та подання Пропозицій.

11.7.3 На запит Оператора, Державний Уповноважений Орган повинен надати Оператору можливість провести зустріч із Державним Уповноваженим Органом до подання будь-якої Пропозиції.

11.7.4 Без обмеження Статті 11.4.4, якщо Державний Уповноважений Орган має намір відхилити будь-яку Пропозицію, він повинен, якщо можливо, повідомити Оператора про свої наміри на зустрічі. Якщо Оператор подасть таке прохання, Державний Уповноважений Орган та Оператор зустрінуться знову аби надати Інвестору можливість висловитися щодо Пропозиції. Державний Уповноважений Орган не повинен приймати жодного рішення щодо Пропозиції, доки він не заслухає Оператора.

11.8 Повноваження й обов'язки Державного Уповноваженого Органу

З урахуванням положень і умов цієї Угоди, Державний Уповноважений Орган здійснює загальний нагляд за Нафтогазовою Діяльністю. Його повноваження й обов'язки обмежуються аналізом, розглядом та затвердженням Пропозицій, внесених Оператором, та внесенням будь-яких змін до них стосовно:

- (i) Програм Робіт та Бюджетів Оцінювання;
- (ii) Програм Робіт та Бюджетів Геологічного Вивчення;
- (iii) Програм Робіт та Бюджетів Попередніх Досліджень;
- (iv) Проекту Плану Розробки;
- (v) Програм Робіт та Бюджетів Повного Техніко-Економічної Дослідження Розробки;

- (vi) Планів Розробки та Бюджетів Розробки;
- (vii) Річних Програм Робіт і Річних Бюджетів;
- (viii) Програм та Бюджетів Виведення Об'єктів з Експлуатації;
- (ix) публічного розголошення інформації, передбаченого в Статті 33.2.2;
- (x) створення дорадчих комітетів;
- (xi) планів найняття на роботу та підготовки громадян України, поданих відповідно до Статті 21;
- (xii) Пропозицій щодо Соціальних Інвестицій та Інфраструктури Подвійного Призначення, зазначених у Статтях 20.3 та 20.4, до початку будь-якої описаної в них діяльності;
- (xiii) призначення незалежних аудиторів відповідно до Облікових Процедур;
- (xiv) таких інших питань, що стосуються Нафтогазової Діяльності, які (а) можуть бути направлені до Державного Уповноваженого Органу Оператором або (б) які, за цією Угодою, в інший спосіб підлягають передачі на розгляд до Державного Уповноваженого Органу,

проте за умови, що Державний Уповноважений Орган: (i) не повинен здійснювати будь-яких дій, що суперечили б цій Угоді, Законодавству України чи застосовним Нормативно-Правовим Актам, (ii) не має повноважень вносити зміни до цієї Угоди, й (iii) забезпечуватиме обґрунтованість та доцільність своїх Рішень.

СТАТТЯ 12. ОПЕРАТОР

12.1 Уповноваження Оператора

- 12.1.1 Юзгаз призначений та діє як Оператор згідно з положеннями цієї Угоди. Оператор представляє та діє від імені Інвестора й має та користується такими правами та виконує такі зобов'язання, які належать Інвестору в силу умов цієї Угоди та Законодавства України. Оператор, відповідно до цієї Угоди, здійснює на виключних засадах ведення всієї Нафтогазової Діяльності.
- 12.1.2 Зокрема, Оператор уповноважений від імені Інвестора укладати контракти, видавати будь-які повідомлення, представляти Інвестора перед будь-якими Державними Органами та Державним Уповноваженим Органом, подавати заяви на отримання будь-яких Дозвільних Документів та інших Погоджень та Дозволів, подавати Пропозиції та виконувати таку іншу діяльність від імені Інвестора аби уможливити здійснення Нафтогазової Діяльності. Держава та Державний Уповноважений Орган покладаються на будь-який документ, підписаний Оператором, який належить до його компетенції, як описано за цією Угодою, як такий, що засвідчує схвалення з боку Інвестора.
- 12.1.3 Усі дії та утримання від дій Оператора за цією Угодою (в тому числі усі повідомлення, звіти та заяви, що їх Оператор направляє Державі, в тому

числі КМУ, Державному Уповноваженому Органу та будь-яким іншим Державним Органам та Третім Особам), мають зобов'язальну силу для Інвестора та вважаються такими, що складають дії та утримання від дій Інвестора. Компанії-Інвестори видають будь-які потрібні довіреності та інші документи, необхідні для того, щоб Оператор користувався відповідними правами та виконував зобов'язання й обов'язки за цією Угодою, й забезпечують протягом Строку Дії Угоди збереження ними сили та чинності.

12.2 Право скласти повноваження та здійснити відступлення

За умови погодження Державним Уповноваженим Органом, Юзгаз може скласти з себе повноваження Оператора (по відношенню до всієї Договірної Ділянки або конкретної Ділянки Розробки) та відступити права та зобов'язання Оператора за цією Угодою іншій Компанії-Інвестору, за умови, що таке складання повноважень або відступлення будуть відповідати УОД.

12.3 Зобов'язання Оператора

Оператор має такі зобов'язання:

- (i) Здійснювати всю поточну Нафтогазову Діяльність (прямо або через своїх Підрядників, Афілійованих Осіб або інші організації та Осіб) та, окрім випадків, коли в цій Угоді передбачається інше, приймати рішення стосовно безперервної поточної діяльності, яка є необхідною для виконання Затверджених Програм Робіт та Бюджетів та іншої Нафтогазової Діяльності;
- (ii) здійснювати Нафтогазову Діяльність розумно, ошадливо та ефективно, відповідно до Угоди, Законодавства України та рішень Державного Уповноваженого Органу, Стандартів Оператора й Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, у випадках коли Стандарти Оператора не містять відповідних положень;
- (iii) вести Нафтогазову Діяльність дбайливо, безпечно й ефективно відповідно до Законодавства України та Нормативно-Правових Актів, Стандартів Оператора й Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, у випадках коли Стандарти Оператора не містять відповідних положень;
- (iv) з урахуванням Законодавства України та Нормативно-Правових Актів дотримуватися Принципів Ведення Діяльності;
- (v) створити й вести окремі, повні й точні облікові записи стосовно витрат і видатків на Нафтогазову Діяльність відповідно до Облікових Процедур;
- (vi) розподіляти Компаніям-Інвесторам та Державі їхні відповідні Частки відповідно до цієї Угоди;
- (vii) відповідно до Статті 28 зареєструвати цю Угоду як платника податків;

- (viii) підготувати та подати до Державного Уповноваженого Органу інформацію, пов'язану із Пропозиціями, які мають бути проаналізовані, розглянуті та затверджені Державним Уповноваженим Органом згідно із Статтею 11;
- (ix) підготувати Програми Робіт та Бюджети;
- (x) надавати звіти, що обґрунтовано запитуються Державним Уповноваженим Органом про Нафтогазову Діяльність; та
- (xi) вживати всіх необхідних заходів для запобігання та ліквідації наслідків будь-яких надзвичайних ситуацій; та

12.4 Підряд Афілійованих Осіб

Оператор може, виключно на власний розсуд, наймати для ведення Нафтогазової Діяльності Компанію-Інвестора, чи кількох Компаній-Інвесторів, або Афілійованих Осіб чи кількох Афілійованих Осіб Компанії-Інвестора, або Третіх Осіб.

12.5 Угода про операційну діяльність

Компанії-Інвестори цим підтверджують, що вони уклали угоду про операційну діяльність від ____ 2017 року (надалі – "УОД"), що регулює їхні взаємні права й зобов'язання стосовно участі в цій Угоді та її виконання, права та зобов'язання за якою набувають чинності в Дату Початку.

12.6 Зобов'язання

Оператор, в силу того, що він діє як Оператор, працює на безприбутково-беззбиткових засадах.

12.7 Відповідальність Оператора

Держава визнає, що, з урахуванням Статті 34, будь-яка відповідальність, що виникає внаслідок здійснення або нездійснення Нафтогазової Діяльності Оператором, покладається на Компанії-Інвестори. Відповідальність Компаній-Інвесторів за цією Угодою є солідарною.

Ніщо в цій Статті 12.7 не може вважатися таким, що звільняє Оператора від його зобов'язання виконувати свої обов'язки й функції за цією Угодою, або, поки Оператору належить Частка Участі – від його Частки Участі, в будь-яких Збитках, що їх зазнав Інвестор.

СТАТТЯ 13. ПРОГРАМИ РОБІТ І БЮДЖЕТИ

13.1 Річні Програми Робіт і Бюджети

13.1.1 Підготовка Річних Програм Робіт і Бюджетів.

Протягом 90 (дев'яноста) днів після Дати Початку, у випадку запропонованої Річної Програми Робіт та Бюджету на перший Договірний Рік після Дати Набуття Чинності, і не пізніше ніж за 90 (дев'яноста) днів до закінчення кожного наступного Договірного Року, Оператор подає до Державного Уповноваженого Органу запропоновану Річну Програму Робіт з

викладом Нафтогазової Діяльності, яка вестиметься протягом наступного Договірного Року, та запропонований Річний Бюджет з детальним викладом попередньої оцінки витрат на неї. Запропонована Річна Програма Робіт та Бюджет мають узгоджуватися з вимогами цієї Угоди та відображати Програму Робіт Початкового Геологічного Вивчення, будь-які інші Програми Робіт та Бюджети Геологічного Вивчення (включаючи будь-які Програми Робіт та Бюджети Оцінювання), будь-які Програми Робіт та Бюджети Попередніх Досліджень, Проект Плану Розробки, будь-які Бюджети Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки, Плани Розробки та Бюджети Розробки та будь-які Програми та Бюджети Виведення Об'єктів з Експлуатації, які вимагаються за цією Угодою в обсязі, що стосується такого наступного Договірного Року.

Кожна Річна Програма Робіт та Бюджет має включати наступне:

- (i) опис Нафтогазової Діяльності, що буде виконуватися протягом такого наступного Договірного Року, й приблизний графік її виконання;
- (ii) кошторис, з розбивкою за статтями, Витрат на Нафтогазову Діяльність, які будуть понесені при виконанні запропонованої Річної Програми Робіт, у тому числі приблизний графік здійснення таких Витрат на Нафтогазову Діяльність, і
- (iii) будь-які зміни до Програми Робіт Початкового Геологічного Вивчення, будь-якої іншої Програми Робіт та Бюджету з Геологічного Вивчення (в тому числі Програм Робіт та Бюджетів Оцінювання), Планів Розробки та Бюджетів Розробки, Програми Робіт та Бюджету Попереднього Дослідження, Проекту Плану Розробки, Програми Робіт та Бюджету Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки, Планів і Бюджетів Виведення Об'єктів з Експлуатації, або будь-яких інших Програм Робіт та Бюджетів, залежно від випадку, що впливають з такої запропонованої Річної Програми Робіт та Бюджету або є необхідними для їх забезпечення.

13.1.2 Затвердження Річних Програм Робіт і Бюджетів.

Будь-яка Річна Програма Робіт та Бюджет затверджуються відповідно до Статті 11. Окрім випадків, коли в цій Угоді передбачене інше, всі Витрати на Нафтогазову Діяльність, здійснені в зв'язку з виконанням будь-якої Затвердженої Програми Робіт та Бюджету, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Оператор у будь-який час вправі пропонувати зміни до Затвердженої Програми Робіт і Бюджету, як це передбачено Статтею 11.6.

13.1.3 Дозволене перевищення.

Якщо це необхідне для виконання Річної Програми Робіт, Оператору цим дозволяється здійснювати видатки понад викладені у відповідному Річному Бюджеті, за умови, що такі видатки не спричиняють того, що

- (i) видатки за будь-якою статтею такого Річного Бюджету перевищують більш ніж на 10% (десять відсотків) загальні видатки, дозволені за такою статтею, або
- (ii) видатки за всіма такими статтями перевищують більш ніж на 5% (п'ять відсотків) загальних видатків, дозволених таким Річним Бюджетом.

Видатки, що перевищують будь-яку з цих границь, повинні бути затверджені Державним Уповноваженим Органом, як викладено у Статті 13.1.2. Всі випадки дозволеного перевищення стосовно будь-якого з Річних Бюджетів автоматично збільшують відповідні Бюджети, пов'язані з Програмою Робіт Початкового Геологічного Вивчення, будь-якою іншою Програмою Робіт та Бюджетом з Геологічного Вивчення, Програмою Робіт з Оцінювання, Програмою Робіт Попереднього Дослідження, Проектом Плану Розробки, Програмою Робіт Повного Техніко-Економічного Дослідження Розробки, Планами Розробки, Програмами Виведення Об'єктів з Експлуатації чи будь-якими іншими багаторічними Програмами Робіт або планами, залежно від обставин, і є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Незважаючи на вищенаведене, Оператор може протягом будь-якого Календарного Року здійснювати витрати або нести зобов'язання по відношенню до Нафтогазової Діяльності щодо статей витрат, що не передбачені Бюджетом, які в сукупності не перевищують 5% (п'ять відсотків) затвердженої відповідної Програми Робіт та Бюджету, за умови, що такі статті витрат не були відхилені Державним Уповноваженим Органом та узгоджуються із змістом Затвердженої Програми Робіт та Бюджету. Дозволені перевитрати вважаються затвердженими Державним Уповноваженим Органом в складі Програм Робіт та Бюджетів.

13.2 Обмеження діяльності Затвердженими Річними Програмами Робіт і Бюджетами

Окрім випадків, що передбачені в Статті 13.3, Оператор веде лише таку Нафтогазову Діяльність, яка входить до складу Затвердженої Програми Робіт.

13.3 Надзвичайні заходи

13.3.1 В разі аварії або іншої надзвичайної ситуації (чи очікуваної надзвичайної ситуації), що спричиняє чи може спричинити небезпеку життю та здоров'ю людей, довкіллю та/або майну, Оператор вживає всі заходи, які на обґрунтовану думку Оператора (за обставин, що існують на момент такого судження) мають бути вжиті для захисту життя, здоров'я, довкілля й майна незалежно від того, чи передбачені такі роботи Затвердженою Програмою Робіт і Бюджетом, Оператор здійснює всі необхідні витрати для усунення чи попередження таких надзвичайних ситуацій згідно із Статтею 8.1(d) та повідомляє про вжиті надзвичайні заходи й понесені Оператором таким чином видатки Державний Уповноважений Орган.

13.3.2 Усі витрати, пов'язані з ужиттям таких надзвичайних заходів, вимагатимуть затвердження Державним Уповноваженим Органом, та після затвердження вважаються Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Сторони визнають, що отримання погодження Державного Уповноваженого Органу може бути непрактичним перед тим, як такі витрати буде понесено. Державний Уповноважений Орган може відхилити лише ту Пропозицію, що стосується

непередбачуваних витрат, якщо така надзвичайна ситуація була прямо спричинена внаслідок Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості Старшого Управлінського Персоналу Оператора, на основі обставин, як вони видалися Оператору в момент, коли ці заходи було вжито, що було підтверджено остаточним та обов'язковим до виконання рішенням арбітражного провадження відповідно до Статті 38.2.

Будь-які надходження від будь-якого полісу страхування, страховий платіж по якому був Витратою, що Підлягає Відшкодуванню, та за яким (полісом) була здійснена виплата у відповідь на страхову вимогу по відношенню до надзвичайних заходів, вжитих відповідно до Статті 13.3.2, після затвердження Державним Уповноваженим Органом витрат на такі надзвичайні заходи, зараховуються на Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності.

СТАТТЯ 14. КОМПЕНСАЦІЙНА ВУГЛЕВОДНЕВА ПРОДУКЦІЯ, СКЛАД ВИТРАТ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ВІДШКОДУВАННЮ КОМПЕНСАЦІЙНОЮ ВУГЛЕВОДНЕВОЮ ПРОДУКЦІЄЮ. ПРИБУТКОВА ВУГЛЕВОДНЕВА ПРОДУКЦІЯ І РОЗПОДІЛ ПРОДУКЦІЇ

14.1 Загальні положення

Витрати, понесені за цією Угодою чи в зв'язку з нею, є такими, що Підлягають Відшкодуванню за рахунок Компенсаційної Вуглеводневої Продукції згідно з положеннями цієї Угоди.

14.2 Витрати, що Підлягають Відшкодуванню

"Витрати, що Підлягають Відшкодуванню" означає всі Витрати на Нафтогазову Діяльність, відображені на Рахунку Обліку Нафтогазової Діяльності, що розраховуються за Принципом Нарахування, незалежно від того, чи несе ці витрати Оператор чи його Постійне Представництво, будь-яка з Компаній-Інвесторів або Інвестор, в Україні чи за її межами, та з урахуванням індексації згідно з Пунктом 2.9, за виключенням такого:

- (a) видатки, пов'язані з Соціальними Інвестиціями, зазначеними у Статті 20.3;
- (b) наступні Податки, що сплачуються за цією Угодою:
 - (i) Податок на Прибуток,
 - (ii) Податки, сплачені Компаніями-Інвесторами органам державної влади за межами України,
 - (iii) єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування,
 - (iv) Плата за Користування Надрами, та
 - (v) Сплачувані Податки, які сплачено в Державі згідно з цією Угодою та стосовно яких Інвестор вправі отримати відшкодування чи повернення згідно з цією Угодою чи в інший спосіб;

- (c) відсотки за кредитами (за винятком індексації видатків, викладеної в цій Угоді й дозволеної Законодавством України);
- (d) Бонус Підписання;
- (e) витрати, понесені Оператором по відношенню до заходів усунення надзвичайної ситуації, якщо така надзвичайна ситуація була прямим результатом Навмисної Неправомірної Поведінки або Грубої Недбалості Старшого Управлінського Персоналу Оператора, що було підтверджено остаточним та обов'язковим для виконання рішенням арбітражного провадження відповідно до Статті 38.2;
- (f) будь-які штрафні санкції, сплачені Оператором, внаслідок порушення його зобов'язань за цією Угодою; та
- (g) всі витрати, що не були передбачені в Затверджених Програмах Робіт та Бюджетах, окрім (i) бонусів, що підлягають сплаті Державі, окрім Бонусу Підписання, (ii) дозволеного перевищення відповідно до Статті 13.1.3, (iii) будь-яких інших витрат, описаних як Витрати, що Підлягають Відшкодуванню за цією Угодою.

З метою уникнення сумнівів та за винятком випадків, коли інше прямо передбачено цією Угодою:

- (i) усі витрати, понесені в зв'язку з виконанням будь-якої Затвердженої Програми Робіт та Бюджету, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню; та
- (ii) всі Витрати на Нафтогазову Діяльність до Дати Набуття Чинності, які є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню як передбачено в Додатку 13, та всі такі інші Витрати на Нафтогазову Діяльність, які понесені Інвестором після Дати Набуття Чинності та до Дати Початку, є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню.

14.3 Компенсаційна Вуглеводнева Продукція

"Компенсаційна Вуглеводнева Продукція" означає кількість Товарної Продукції, що дорівнює меншій з таких: (a) Наявна Компенсаційна Вуглеводнева Продукція, та (b) така кількість Товарної Продукції, сукупна вартість якої, визначена відповідно до Статті 15, дорівнює загальній сумі Витрат, що Підлягають Відшкодуванню.

"Наявна Компенсаційна Вуглеводнева Продукція" означає 65% (шістдесят п'ять відсотків) Товарної Продукції, що має бути наявною для відшкодування витрат Інвестора.

14.4 Відшкодування витрат

- (a) Період відшкодування.

Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, будуть відшкодовані починаючи з того Облікового Періоду, в якому вони були нараховані. Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, які були нараховані до першого Облікового Періоду, починають підлягати відшкодуванню в першому Обліковому Періоді. В тому обсязі, в якому вартість Наявної Компенсаційної

Вуглеводневої Продукції за певний Обліковий Період є недостатньою для відшкодування всіх Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, які мають бути відшкодовані у такому Обліковому Періоді, не відшкодовані Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, переносяться на наступний Обліковий Період й підлягають відшкодуванню в зазначеному Обліковому Періоді, і, в разі необхідності, продовжують переноситися на наступні Облікові Періоди, поки їх не буде повністю відшкодовано. Будь-які відповідні Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, які перенесені на наступний Обліковий Період як описано вище, будуть розподілені на відповідні категорії відповідно до Статті 14.4(b).

(b) Послідовність відшкодування.

Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, відшкодовуються згідно із Статтею 14.4(a) в такому порядку:

- (i) в першу чергу, Витрати на Геологічне Вивчення (включно з Витратами на Оцінювання);
- (ii) в другу чергу, Бонус за Перший Газ з Першого Проекту Дослідно-Промислової Розробки із застосуванням технології кущового буріння, який підлягає сплаті згідно із Статтею 4.11, бонус за початок Першої Розробки, який підлягає сплаті згідно із Статтею 5.7, і Бонус при Досягненні Пікового Рівня Видобутку, який підлягає сплаті згідно із Статтею 5.8;
- (iii) в третю чергу, Операційні Витрати;
- (iv) в четверту чергу, Витрати на Розробку (в тому числі будь-які Витрати на Геологічне Вивчення в межах Ділянки Розробки); і
- (v) в п'яту чергу, будь-які інші Витрати, що Підлягають Відшкодуванню,

Незважаючи на вищенаведені положення Статті 14.4(b), будь-які Витрати, що Підлягають Відшкодуванню, які понесені Компанією-Інвестором від імені іншої Компанії-Інвестора будуть Відшкодовані першою Компанією-Інвестором в першу чергу до будь-якого розподілу Витрат, що Підлягають Відшкодуванню такій іншій Компанії-Інвестору.

(c) Первинні Документи

Оператор веде документи, які засвідчують характер та розмір Витрат, що Підлягають Відшкодуванню, в паперовій або електронній формі, відповідно до правил, що встановлені в положеннях цієї Угоди, в тому числі в Облікових Процедурах.

14.5 Прибуткова Вуглеводнева Продукція

14.5.1 Визначення

Товарна Продукція за вирахуванням Компенсаційної Вуглеводневої Продукції є "**Прибутковою Вуглеводневою Продукцією**" і розподіляється між Державою й Інвестором у спосіб, передбачений цією Статтею 14.5.

14.5.2 Розподіл Прибуткової Вуглеводневої Продукції

Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції є об'ємом Прибуткової Вуглеводневої Продукції, помноженим на Частку Інвестора в Прибутковій Вуглеводневій Продукції (що розраховується відповідно до Статті 14.6).

Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції є Прибутковою Вуглеводневою Продукцією за вирахуванням Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції.

У випадках, передбачених цією Угодою, Сторони можуть домовитися розподіляти Прибуткову Вуглеводневу Продукцію шляхом розподілу виручки від її продажу, як додатково викладено у Статті 26.

14.5.3 Наслідок виключної діяльності або ненадання фінансування.

Якщо Компанія-Інвестор вирішить частково чи повністю не брати участі в Нафтогазовій Діяльності за цією Угодою або буде повністю чи частково нездатна фінансувати її Частку Учасі в такій Нафтогазовій Діяльності, або не надасть своєчасної попередньої оплати на Спільний Рахунок з метою надання можливості Оператору сплатити Податки, що Підлягають Сплаті, які пов'язані з Часткою цього Інвестора у Вуглеводнях, розподіл Товарної Продукції коригується між Компаніями-Інвесторами, відповідно до умов УОД.

14.5.4 З метою уникнення сумнівів, незважаючи на той факт, що менш ніж всі Компанії-Інвестори беруть участь в окремій Нафтогазовій Діяльності згідно із умовами УОД, така Нафтогазова Діяльність тим не менш продовжує бути Нафтогазовою Діяльністю та повинна здійснюватися відповідно до умов цієї Угоди та відповідної Затвердженої Програми Робіт та Бюджету.

14.6 Р-Фактор і частки Сторін у Прибутковій Вуглеводневій Продукції

- (i) "Р-Фактор" означає: суму (x) вартості Компенсаційної Вуглеводневої Продукції, накопиченої з першого Облікового Періоду до 31-го грудня Договірному Року, який безпосередньо передує даті розрахунку Р-Фактора, плюс (y) вартості Частки Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції після вирахування Податків, накопиченої з першого Облікового Періоду до 31-го грудня Договірному Року, поділену на (z) Витрати на Нафтогазову Діяльність, накопичені з першого Облікового Періоду до 31-го грудня Договірному Року, який безпосередньо передує даті розрахунку Р-Фактора.

$$\text{Р-Фактор} = (x+y)/z.$$

- (ii) Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, передбачена нижче у Статті 14.6(iii) на будь-який рік, починаючи з 1-го березня, визначається на основі Р-Фактора на 31 грудня такого року, який безпосередньо передує року проведення розрахунку, та рівня видобутку Товарної Продукції у цьому ж році за винятком випадків, передбачених в останньому абзаці Статті 14.6(iii) нижче.
- (iii) Якщо Р-Фактор:

- (a) менше чи дорівнює 2 (двом) та загальний обсяг видобутої Товарної Продукції буде менше чи дорівнює 5 (п'яти) млрд. м³ на рік, Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 75% (сімдесяти п'яти відсоткам). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції становить 25% (двадцять п'ять відсотків);
- (b) більше 2 (двох) та загальний обсяг видобутої Товарної Продукції буде більший за 5 (п'ять) млрд. м³ на рік та менше чи дорівнює 10 (десяти) млрд. м³ на рік, Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 65% (шістдесяти п'яти відсоткам). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції становить 35% (тридцять п'ять відсотків);
- (c) більше 3 (трьох) та загальний обсяг видобутої Товарної Продукції буде більший за 10 (десять) млрд. м³ на рік та менше чи дорівнює 20 (двадцяти) млрд. м³ на рік, Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 55% (п'ятдесяти п'яти відсоткам). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції становить 45% (сорок п'ять відсотків); і
- (d) більше 3 (трьох) та загальний обсяг видобутої Товарної Продукції буде більший за 20 (двадцять) млрд. м³ на рік, Частка Інвестора у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 40% (сорока відсоткам). Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції дорівнює 60% (шістдесяти відсоткам).

В усіх інших випадках, що не описані вище, Частка Інвестора у Прибутковій Продукції та Частка Держави у Прибутковій Продукції визначатиметься в залежності від загального обсягу видобутої Товарної Продукції попереднього року як зазначено вище у Статті 14.6(iii).

14.7 Умови Відповідального Зберігання Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції

Держава може вимагати від Інвестора утримувати Частку Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції на умовах відповідального зберігання за умови оплати та укладення окремої угоди між Державою та Інвестором.

14.8 Розподіл Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції

Для забезпечення регіональних потреб областей, де здійснюється Нафтогазова Діяльність за цією Угодою, Держава зобов'язується передати відповідним обласним радам (органам, що відповідно до закону здійснюють їх повноваження) частину Частки Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції в натуральній або грошовій формі в розмірі, який є максимально допустимим згідно з Законодавством України, в порядку, строки та на умовах відповідного договору між КМУ та кожною обласною радою (органом, що відповідно до закону здійснює її повноваження), у межах території якої здійснюється Нафтогазова Діяльність, який Держава має укласти не пізніше ніж через 180 (сто вісімдесят) календарних днів з Дати Початку.

В такому договорі має бути передбачено, що частина Частки Держави у Прибутковій Продукції розподіляється між обласними радами (органами, що відповідно до закону здійснюють їх повноваження) або уповноваженими ними особами в пропорціях, що

відповідають співвідношенню обсягів Товарної Продукції, видобутих в межах кожної з відповідних областей. Крім цього такий договір має містити чітке зобов'язання кожної з обласних рад (органів, що відповідно до закону здійснюють їх повноваження) щодо передачі 50 (п'ятдесяти) відсотків отриманої від Держави частини Частки Держави у Прибутковій Продукції сільським, селищним, міським та районним радам (органам, що відповідно до закону здійснюють їх повноваження) або уповноваженим ними особам в пропорціях, що відповідають співвідношенню обсягів Товарної Продукції, видобутих в межах кожної відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Положення цієї Статті 14.8 не створюють жодних обов'язків для Інвестора та є зобов'язаннями виключно Держави.

СТАТТЯ 15. ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ

15.1 Загальні положення

Для цілей відшкодування витрат за Статтею 14 (в тому числі визначення вартості Компенсаційної Вуглеводневої Продукції та Прибуткової Вуглеводневої Продукції й розрахунку Р-Фактора, розрахунку Податку на Прибуток та Плати за Користування Надрами згідно зі Статтею 28), вартість Товарної Продукції розраховується у спосіб, передбачений цією Статтею 15.

15.2 Визначення вартості Сирої Нафти

15.2.1 Для кожної із Сторін, вартість Сирої Нафти в Доларах США у будь-якому Обліковому Періоді встановлюється шляхом множення Облікової Ціни Сирої Нафти (як це визначено у Статті 15.2.3) за такий Обліковий Період на обсяг Сирої Нафти (в Барелях), доставлений та відібраний такою Стороною на Пункті Доставки протягом того ж Облікового Періоду.

15.2.2 Сира Нафта різної якості, видобута на Договірній Ділянці, групується за Категоріями Вуглеводнів на основі подібних фізичних характеристик, таких як густина, вміст сірки й металів, точка скраплення, вихід продуктів.

15.2.3 Облікова Ціна Сирої Нафти (надалі – "**Облікова Ціна Сирої Нафти**") у будь-якому Обліковому Періоді є середньозваженою ціною за одиницю Сирої Нафти, доставленої на Пункт Доставки в той самий Обліковий Період, в Доларах США за Барель, розрахованою наступним чином:

$$\text{Ц Облікова Сирої Нафти} = (A+B) / C$$

Де:

A = вартість всіх категорій Сирої Нафти, яка реалізована будь-якою Компанією-Інвестором в межах України або за межами України шляхом Продажу Третім Особам (як визначено в Статті 15.2.5) на умовах F.O.B. в Пункті (Пунктах) Реалізації протягом того ж Облікового Періоду, яка є еквівалентом в Доларах США фактичних надходжень, отриманих Компанією-Інвестором або нарахованих Компанії-Інвестору за мінусом Витрат на Транспортування та будь-яких інших витрат (в тому числі витрат Сирої Нафти, витрат на зберігання, обробку, переробку, збут, дистрибуцію та всіх інших витрат), що понесені Компанією-Інвестором поза межами Пункту

Доставки при доставці такої Сирої Нафти до Пункту (Пунктів) Реалізації;

B = для кожної Категорії Сирої Нафти: вартість такої Сирої Нафти, яка реалізована будь-якою Компанією-Інвестором в межах України або за межами України шляхом продажу, іншого ніж Продаж Третім Особам, в Доларах США, того ж Облікового Періоду, визначається шляхом множення обсягу такої Категорії Сирої Нафти (в Барелях), вимірюного на конкретному Пункті (Пунктах) Реалізації, де відбувся такий продаж, на середню ціну на умовах F.O.B. для еталонної Сирої Нафти, подібної до Категорії видобутої Сирої Нафти за період тривалістю 6 (шість) днів, опублікованої у "Platt's European Marketscan" на день здійснення операції, якщо за той день наявна така публікація, та кожного з 5 (п'яти) днів, наступних за днем угоди, відповідно скоригованих на якість, сорт, кількість, вартість страхування й Витрати на Транспортування. Якщо "Platt's European Marketscan" не публікується в день здійснення операції або у будь-який з наступних 5 (п'яти) днів або не містить цінових котирувань такої еталонної Сирої Нафти за такий період, тоді вищезазначений розрахунок робиться на основі такої міжнародно визнаної довідкової інформації по ринку, щодо якої домовляться Сторони, за мінусом Витрат на Транспортування та будь-яких інших витрат (в тому числі втрат Сирої Нафти, витрат на зберігання, обробку, переробку, збут, дистрибуцію та всіх інших витрат), що здійснені Компанією-Інвестором поза межами Пункту Доставки при доставці такої Сирої Нафти до Пункту (Пунктів) Реалізації; та

C = загальний обсяг Сирої Нафти (в Барелях), що доставлена та відібрана Інвестором в Пункті (Пунктах) Доставки протягом того самого Облікового Періоду та реалізована в межах або за межами України.

15.2.4 Ціна Сирої Нафти, яку не продано на умовах F.O.B. на Пункті Реалізації, коригується до середньої ціни на умовах F.O.B. Пункт Реалізації.

15.2.5 **"Продаж Третім Особам"** означає будь-який продаж Вуглеводнів Інвестором або будь-якою Компанією-Інвестором покупцю, який має намір їх купити, шляхом добросовісної угоди на суто комерційних умовах, окрім:

- (i) продажу, який передбачає бартерну угоду;
- (ii) продажу Компанією-Інвестором будь-якій з її Афілійованих Осіб,
- (iii) продажу, що включає оплату іншу ніж у Доларах США або валютах, що є вільноконвертованими в Долари США, або, у разі продажу в межах України, в Гривнях, та
- (iv) продажу, на який впливають інші комерційні відносини між покупцем та продавцем або вмотивованого міркуваннями, іншими ніж звичайні економічні стимули до здійснення добросовісної угоди продажу вуглеводнів на звичайних комерційних умовах.

- 15.2.6 Якщо будь-які витрати, збори або інші платежі, що мають включатися до Витрат на Транспортування, неможливо в інший спосіб окремо віднести до конкретного об'єму Сирої Нафти, для якого робиться такий розрахунок, такі витрати, збори або інші платежі розподіляються пропорційно до відносної вартості тих обсягів Сирої Нафти, про які йдеться.
- 15.2.7 Порядок вибору довідкової Сирої Нафти в цілях Статті 15.2.3 розробляється Оператором на основі вищенаведених принципів та Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ та має бути схвалений Державним Уповноваженим Органом до Оголошення Комерційного Відкриття, якщо інше не погоджене між Сторонами.

15.3 Визначення вартості Газу на Пункті Доставки

- 15.3.1 Для кожної із Сторін, оцінка вартості Газу в Доларах США у будь-якому Обліковому Періоді проводиться шляхом множення Облікової Ціни Газу (як це визначено у Статті 15.3.2) за такий Обліковий Період на відповідний обсяг Газу (в мегават-годинах), який доставлений та відібраний такою Стороною на Пункті Доставки того ж Облікового Періоду.
- 15.3.2 Облікова Ціна Газу (надалі – "Облікова Ціна Газу") у будь-якому Обліковому Періоді є середньозваженою ціною за одиницю Газу, доставленого на Пункт Доставки того ж Облікового Періоду, в Доларах США за мегават-годину, розрахована наступним чином:

$$\text{Ц Облікова Ціна Газу} = (A+B+C) / D$$

Де:

A = вартість Газу, доставленого на Пункт Доставки протягом такого Облікового Періоду, який реалізований Компанією-Інвестором в межах України або за межами України шляхом Продажу Третім Особам, яка є еквівалентом в Доларах США фактичних надходжень, отриманих Компанією-Інвестором або нарахованих Компанії-Інвестору, за мінусом Витрат на Транспортування та будь-яких інших витрат (в тому числі втрат Газу, витрат на зберігання, обробку, переробку, збут, дистрибуцію та всіх інших витрат), що здійснені Компанією-Інвестором поза межами Пункту Доставки при постачанні такого Газу покупцям на Пункт (Пункти) Реалізації;

B = вартість Газу, доставленого на Пункт Доставки протягом такого Облікового Періоду, який реалізований будь-якою Компанією-Інвестором в межах України шляхом продажу, іншого ніж Продаж Третім Особам, що є сумою за кожен Календарний Місяць або частину Календарного Місяця протягом такого Облікового Періоду значень, що розраховуються кожного Календарного Місяця шляхом множення внутрішньої Облікової Ціни, яка розраховується відповідно до формули, що наведена в Додатку 10.1, на загальний обсяг Газу (в мегават-годинах), доставленого на Пункт Доставки Компанії-Інвестору протягом такого Календарного Місяця та продається в межах України шляхом такого продажу;

- C = вартість Газу, доставленого на Пункт Доставки протягом такого Облікового Періоду, який реалізований будь-якою Компанією-Інвестором поза межами України шляхом продажу, іншого ніж Продаж Третім Особам, що є сумою за кожен Календарний Місяць або частину Календарного Місяця протягом такого Облікового Періоду значень, що розраховуються кожного Календарного місяця шляхом множення експортної Облікової Ціни, яка розраховується відповідно до формули, що наведена в Додатку 10.2, на загальний обсяг Газу (в мегават-годинах), доставленого на Пункт Доставки Компанії-Інвестору протягом такого Календарного Місяця та реалізований поза межами України шляхом такого продажу;
- D = загальна кількість Газу, доставлена та відібрана Інвесторами (в мегават-годинах) на Пункті Доставки протягом того самого Облікового Періоду та продається або в межах України або поза межами України.

15.4 Декілька Пунктів Доставки

В цілях Статей 15.2 та 15.3, якщо Товарна Продукція передається на декілька Пунктів Доставки протягом Облікового Періоду, ціни на Сиру Нафту та Газ визначаються шляхом ділення загальної вартості такої Товарної Продукції в усіх відповідних Пунктах Доставки на загальний обсяг такої Товарної Продукції.

15.5 Спори

Будь-яка розбіжність між Сторонами щодо розрахунку вартості будь-якого об'єму будь-якої Категорії Вуглеводнів (у тому числі будь-яка розбіжність щодо розрахунку Витрат на Транспортування чи будь-яких інших витрат, зборів або інших платежів, що мають включатися до них чи виключатися з них) вважається спором, і такий спір остаточно вирішується Експертом згідно із Статтею 38.4.2(i) та застосовуваними положеннями цієї Статті 15. У разі спору, в усіх розрахунках до вирішення такого спору застосовуються неоскаржувані суми та менша з оскаржуваних сум до вирішення такого спору.

СТАТТЯ 16. ПУНКТ ДОСТАВКИ (ВИМІРЮВАННЯ). ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ СУКУПНОГО ОБ'ЄМУ ВУГЛЕВОДНІВ

16.1 Вимірювання

Вимірювання та відбір зразків Товарної Продукції проводиться на Пункті Доставки відповідно до Міжнародної Рекомендованої Практики Експлуатації Нафтогазових Родовищ, Законодавства України та застосованих Нормативно-Правових Актів.

16.2 Вимірювальне обладнання

16.2.1 Все вимірювальне обладнання встановлюється, обслуговується й експлуатується Оператором відповідно до Законодавства України та застосованих Нормативно-Правових Актів.

16.2.2 Державний Уповноважений Орган має право періодично інспектувати встановлене вимірювальне обладнання й усі графіки та інші дані вимірювань чи тестів у будь-який розумний час згідно з порядком, встановленим Законодавством України та застосованими Нормативно-

Правовими Актами. Точність вимірювального обладнання контролюється шляхом (а) належної сертифікації згідно з Законодавством України та чинними Нормативно-Правовими Актами і (б) тестувань, що проводяться через регулярні проміжки часу на вимогу Держави з використанням засобів та методів, що є загальноприйнятими, такими як Міжнародна Рекомендована Практика Експлуатації Нафтогазових Родовищ, або Стандарти Оператора у випадках, коли певне питання не врегульоване в Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

16.2.3 Якщо до використання вимірювального обладнання воно підлягає обов'язковій сертифікації відповідно до Законодавства України та чинних Нормативно-Правових Актів, Оператор зобов'язаний здійснювати таку сертифікацію або забезпечити її здійснення. Держава сприяє Операторові в отриманні такої сертифікації й забезпечує належну та своєчасну видачу Оператору такого сертифікату чи інших дозволів та/або сертифікатів, що потрібні для встановлення, використання та/або експлуатації такого обладнання.

16.2.4 При виявленні несправності чи помилки лічильника, (i) Оператор негайно ремонтує, регулює чи виправляє лічильник і після такого ремонту, регулювання чи виправлення забезпечує його тестування чи калібрування для встановлення його точності та (ii) вживає всіх розумних зусиль для визначення правильних даних вимірювання за період, протягом якого мала місце помилка або несправність лічильника, й виправлення раніше використаних показників.

Оператор подає до Державного Уповноваженого Органу звіт про здійснені виправлення.

При визначенні виправлення Оператор, за необхідності, використовує інформацію інших вимірювань, здійснених на Ділянці Розробки або за її межами. Якщо визначення моменту, коли вперше відбулася помилка вимірювання, виявляється неможливим, вважається, що помилка виникла в момент посередині між датою попереднього тесту й датою, коли вперше було виявлено існування помилки вимірювання, крім випадків, коли Законодавством України та чинними Нормативно-Правовими Актами передбачено інше.

СТАТТЯ 17. ВИМОГИ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЯКІСТЮ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТАМ. ОБЛІК ВУГЛЕВОДНІВ ДЛЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПОТРЕБ І ВТРАТ ВУГЛЕВОДНІВ. ВИМОГИ ЩОДО УТИЛІЗАЦІЇ ВУГЛЕВОДНІВ.

17.1 Нафтогазова Діяльність у межах Договірної Ділянки повинна здійснюватись згідно з Законодавством України та будь-якими застосовними Нормативно-Правовими Актами та відповідати Стандартам Оператора та у випадках, коли стандарти Оператора не містять відповідних положень, Міжнародній Рекомендованій Практиці Експлуатації Нафтогазових Родовищ.

17.2 Відповідно до Статті 17.1, Нафтогазова Діяльність на Договірній Ділянці має здійснюватись ефективно, з метою (i) раціонального використання надр, та земельних та водних ресурсів, а також (ii) запобігання будь-якому негативному

впливу на довкілля, та здійснюється відповідно до Затверджених Програм Робіт та Бюджетів.

17.3 Відповідно до Статті 17.1, в ході Нафтогазової Діяльності Оператор збирає та зберігає Дані щодо Договірної Ділянки відповідно до Статей 32 та 33.

17.4 Товарна Продукція, розподілена Державі як Частка Держави у Прибутковій Вуглеводневій Продукції, в будь-якому разі має бути такої ж якості, що і Частка Товарної Продукції Інвестора.

17.5 Технологічні потреби та втрати.

Відповідно до Статті 17.1, Оператор має право на безкоштовне використання Вуглеводнів, видобутих у межах Договірної Ділянки на технологічні потреби, для Нафтогазової Діяльності, згідно з Міжнародною Рекомендованою Практикою Експлуатації Нафтогазових Родовищ, в тому числі для палива, компресії, газліфту, виробництва електроенергії, повторного закачування, зворотного закачування в пласт, переробки, підвищення віддачі, а також на інші технологічні потреби.

Вуглеводні можуть в ході Нафтогазової Діяльності бути втрачені при факельному спаленні, продувці, усадці, випаровуванні чи в інший спосіб. Оператор не несе жодної відповідальності за будь-яку таку втрату.

Відповідно до Статті 17.1 Оператор докладатиме всіх зусиль для зведення до мінімуму використання Вуглеводнів у Нафтогазовій Діяльності. Оператор розробляє порядок вимірювання Вуглеводнів, що використовуються або втрачаються в процесі Нафтогазової Діяльності, у складі кожного Плану Розробки.

СТАТТЯ 18. ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ТА ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА МАЙНО. ВИВЕДЕННЯ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ

18.1 Право власності на Майно

18.1.1 Всі майнові права та права власності на все Майно, яке набуто Оператором або будь-якою Компанією-Інвестором та/або їх Афілійованими Особами в зв'язку з Нафтогазовою Діяльністю, належать Інвестору з дня їх набуття.

18.1.2 Право власності на будь-яке Майно передається Державі без зустрічного задоволення, але: (i) відповідно до Статті 18.1.3; (ii) після отримання Інвестором повного відшкодування за таке Майно, та буде передане та належатиме виключно Державі після закінчення Строку Дії або припинення цієї Угоди згідно зі Статтею 36.

18.1.3 Сторони оформляють будь-яку передачу Майна шляхом укладення Акту Приймання-Передачі і дата такого Акту Приймання-Передачі є датою, в яку право власності та ризик щодо такого Майна та будь-яка відповідальність, що пов'язана із ним, переходять від Інвестора до Держави (надалі – "Дата Передачі").

18.2 Використання Майна після Передачі Державі

Компанія-Інвестор матиме переважне право за плату використовувати в своїй діяльності та/або діяльності своїх Афілійованих Осіб, окрім Нафтогазової Діяльності, Майно, передане Державі згідно зі Статтею 18.1.3. Така плата становить

2% (два відсотки) на рік від справедливої вартості такого Майна, пропорційно поділеної на кількість днів для періодів, менших року, та Компанія-Інвестор укладе договір стосовно будь-якого такого застосування.

18.3 Відчуження Майна

Якщо будь-яке таке Майно, на обґрунтовану думку Оператора, більше не потрібне для ведення Нафтогазової Діяльності, застосовуються наступні положення:

- 18.3.1 Якщо право власності на таке Майно належить Інвестору, Оператор має право вільно здійснити відчуження такого Майна та будь-які доходи від його відчуження зараховуються на Рахунок Обліку Нафтогазової Діяльності;
- 18.3.2 Якщо право власності на таке Майно передається Державі згідно із Статтею 18.1.3, Держава має право здійснити відчуження такого Майна;
- 18.3.3 Компанії-Інвестори мають переважне право придбання Майна, що підпадає під відчуження відповідно до Статей 18.3.1 або 18.3.2;
- 18.3.4 Ані Оператор, ані Інвестор не надають жодних гарантій щодо якості або відповідності мети щодо будь-якого Майна, переданого від Інвестора Державі, і Держава бере таке Майно на умовах "як є, де є". Будь-яке Майно, яке передається Державі за цією Угодою, має бути вільним від будь-яких обтяжень.
- 18.3.5 Передача права власності на будь-яке Майно згідно з цією Статтею 18, з урахуванням Статті 28, звільняється від будь-яких Податків.

18.4 Виведення з Експлуатації

- 18.4.1 До закінчення Періоду Початкового Геологічного Вивчення Оператор готує та подає на затвердження Державному Уповноваженому Органу Програму Робіт Виведення з Експлуатації (надалі – "**Програма Робіт з Виведення з Експлуатації**") та Бюджету (надалі – "**Бюджет Виведення з Експлуатації**") для тампонування, припинення експлуатації, консервації й ліквідації свердловин, демонтаж обладнання, споруд, виробничі об'єкти, трубопроводів і відновлення відповідної частини Договірної Ділянки (надалі – "**Виведення з Експлуатації**"). Виведення з Експлуатації може бути поетапним, та може стосуватися всього або частини Майна. Оператор за необхідністю час від часу оновлює Програму Робіт та Бюджет Виведення з Експлуатації, які після цього розглядаються Державним Уповноваженим Органом, відповідно до Статті 11.6. Зобов'язання чи відповідальність Оператора та Інвестора щодо Виведення з Експлуатації обмежуються викладеним у Програмі Робіт та Бюджеті Виведення з Експлуатації та не можуть перевищувати цих меж.
- 18.4.2 Дії по Виведенню з Експлуатації можуть мати місце в будь-який момент після рішення Оператора провести Виведення з Експлуатації активу, про яке Оператор направляє повідомлення Державному Уповноваженому Органу за 1 (один) Місяць до планованого Виведення з Експлуатації. По закінченні Виведення з Експлуатації Оператор повідомляє про це Державному Уповноваженому Органу.

- 18.4.3 Якщо інше не передбачене в цій Угоді, ані закінчення строку дії цієї Угоди, ані її припинення не звільняють Інвестора від зобов'язань, які викладено в Статті 18.4, до повного виконання Виведення з Експлуатації. Якщо Виведення з Експлуатації здійснюється Інвестором після закінчення строку дії цієї Угоди, Інвестор зберігає такі права й обов'язки за нею, які є необхідними для виконання його обов'язків, які виникають згідно з Програмою Робіт з Виведення з Експлуатації.
- 18.4.4 Для виконання Програми Робіт з Виведення з Експлуатації, від Інвестора вимагається створення резервного фонду для Виведення з Експлуатації (надалі – "**Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації**"). Розмір внесків до Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації, порядок його формування та строки його формування та подальшого функціонування, що не повинне відбутися до дати Промислового Видобутку, пропонуються Оператором і затверджуються Державним Уповноваженим Органом. Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації депонується на окремому банківському рахунку ескроу з відсотковим прибутком, що відкривається з цією метою за межами України в банку з доброю репутацією та кредитним рейтингом на міжнародному рівні. Оператор має бути власником такого банківського рахунку. Всі внески до Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню на момент здійснення таких внесків на рахунок.
- 18.4.5 До тих пір, поки Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації не буде створений, усе Виведення з Експлуатації фінансуватиметься за рахунок Операційних Витрат та передбачатиметься у Річних Програмах Робіт і Бюджетах. Після цього все Виведення з Експлуатації фінансуватиметься виключно з Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації, за винятком Виведення з Експлуатації, яке виникає у випадку, коли не відбулося жодної Розробки й цю Угоду припинено. В такому випадку такі витрати несе виключно Інвестор.
- 18.4.6 Фонд Виведення Об'єктів з Експлуатації утворюється або з грошових коштів, або з заставлених фінансових інструментів, таких як цінні папери, облігації, акредитиви або (банківські) гарантії з кредитним рейтингом AA- (або вищим), присвоєним агенцією Standard and Poor's, чи Aa3 (або вищим), присвоєним агенцією Moody's. Формування Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації та вибір способу необхідного забезпечення, будуть здійснюватись на розсуд Оператора. Платежі до Фонду Виведення Об'єктів з Експлуатації та визнані витрати на Виведення з Експлуатації, що пов'язані з одними й тими самими свердловинами, обладнанням і спорудами, не повинні дублюватись. Для уникнення сумнівів, застава цінних паперів класифікується за цією Статтею як платіж, і є Витратами, що Підлягають Відшкодуванню. Якщо кредитний рейтинг емітента цінного паперу стане нижчим, ніж AA- чи Aa3, такі цінні папери вважаються недостатніми й підлягають заміні грошовими коштами або іншими цінними паперами з кредитним рейтингом AA- чи Aa3 (або вищим) протягом періоду тривалістю 2 (два) Місяці від дня, коли кредитний рейтинг стане недостатнім;
- 18.4.7 Будь-які кошти, що залишаються в Фонді Виведення Об'єктів з Експлуатації після припинення цієї Угоди й завершення всієї без винятку діяльності з Виведення з Експлуатації, витрати на яку були відшкодовані Інвестору,